

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

> Retouradres Postbus 1 3720 BA Bilthoven

Aan de Directeur-Generaal van de Volksgezondheid
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
drs. M. Sonnema
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Aan de Programmadirecteur COVID-19
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
mr. H. van Faassen
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum 2 februari 2021
Onderwerp Impact overgang nieuw ICT-systeem

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T 030 274 91 11

F 030 274 29 71

info@rivm.nl

Ons kenmerk

0030/2021 LCI/JvD/rj

Behandeld door

LCI

T (030) 274 7000

F (030) 274 4455

lci@rivm.nl

Geachte mevrouw Sonnema, geachte heer Van Faassen,

Als reactie op de vorige week bekend geworden datadiefstal wil GGD GHOR NL HPZone Lite vervangen door een ander registratiesysteem. Mogelijk zou dit op zeer korte termijn al het huidige HPZone Lite moeten gaan vervangen. Het RIVM-CIb maakt zich zorgen over de impact die dit zal gaan hebben op een van de pijlers van het kabinet: het zicht houden op en het inzicht hebben in de verspreiding van het virus.

Omdat het RIVM afhankelijk is van de datastromen die via HPZone en HPZone Lite naar het CIb komen, heeft een vervanging veel impact op de gegevens en adviezen die het RIVM kan bieden in het kader van de bestrijding van de COVID-19-pandemie. Ook het OMT benadrukt het belang van landelijke en regionale surveillance die zonder onderbreking en tijdig uitgevoerd dient te worden, en de afhankelijkheid hierin van het registratiesysteem van GGD GHOR. Mocht men daar overgaan op een ander systeem, dan moet tevoren niet alleen de veiligheid en privacy, maar ook de output voor de surveillance gewaarborgd zijn. Wij zullen bij een te snelle, onvoldoende geteste en volledige nieuwe datastroom, niet de rapportage en data kunnen leveren die benodigd is om het landelijke bestrijdingsbeleid te onderbouwen. We zetten in de bijlage uiteen wat de gevolgen zullen zijn van een (tijdelijke) stop van datatoevoer en wat de voorwaarden voor livegang zijn vanuit het oogpunt van de RIVM-taken in de surveillance en bestrijding van COVID-19.

De timing van overgaan naar een nieuw registratiesysteem is uiterst ongelukkig. We verkeren in een lockdown, er komen nieuwe virusvarianten op, en de vaccinatiecampagne is net opgestart. We staan daarnaast aan de vooravond van een periode dat er mogelijk nieuwe maatregelen dan wel versoepelingen komen. Dat alles dient gebaseerd te zijn op recente en complete data; en toegang hiertoe is nu in gevaar. Daarnaast zorgt een nieuw registratiesysteem voor de vele medewerkers bij de GGD' en bij de overgang tot extra werklust. Juist een invoering ten tijde van een 'derde golf' kan dit ertoe leiden dat het bron-en contactonderzoek eerder moet worden afgeschaald. Dit heeft een negatief effect op de bestrijding, en op het zicht houden op het virus.

Een nieuw systeem kent altijd opstartproblemen en dient daarom uiterst goed getest te worden. Ook het RIVM moet de tijd hebben de nieuwe aanvoer te

verwerken in analyses, rapportages, en aanmaak van open datasets (onder andere t.b.v. het Rijksoverheid-coronadashboard). Het is hierbij van belang dat alle GGD'en geheel over zijn op het nieuwe systeem en dat de data van alle 25 GGD'en via eenzelfde datastroom loopt. Verlies van historische data uit HPZone dient, zowel voor de GGD als voor het RIVM, voorkomen te worden door opname van deze data in het nieuwe systeem (datamitigatie).

Datum

2 februari 2021

Ons kenmerk

0030/2021 LCI/JvD/rj

We zijn graag bereid verdere toelichting te geven.

Hoogachtend,

Prof. dr. J.T. van Dissel
Directeur CIb

Bijlage bij brief "Impact overgang nieuw ICT-systeem"

Datum

2 februari 2021

Ons kenmerk

0030/2021 LCI/JvD/rj

Consequenties van een te vroege livegang van een nieuw ICT-systeem GGD'en

De datavoorziening vanuit HPZone – welke direct gekoppeld is aan Osiris, contactmonitoring en clusterinformatie – is nodig voor onderstaande processen. Hierin kan mogelijk (tijdelijk) geen inzicht meer in gegeven worden. Er zijn 3 datastromen vanuit HPZone die essentieel zijn voor landelijke surveillance door het RIVM, die weg kunnen vallen bij een te vroege livegang van een nieuw ICT-systeem als vervanging van HPZone Lite:

Osiris datastroom:

- Wettelijke meldingen van deze A-ziekte: geen zicht meer op de totalen, en alle achtergrondkarakteristieken van de meldingen; zie ook het epidemiologisch rapport (verdeling leeftijd, beroep, geslacht, comorbiditeit, setting van mogelijk bron, gelinkte bron etc.)
- Berekening reproductiegetal op basis van de meldingen (dit kan dan alleen nog op basis van stichting NICE-data over ziekenhuisopnames en IC-opnames; deze laten echter minder tijdig veranderingen zien en hebben een erg breed onzekerheidsinterval, wat interpretatie en communicatie over het effect van maatregelen moeilijk maakt)
- Kiemsurveillance: koppelen genetische uitslagen van virusvarianten aan epidemiologische data uit meldingen over de (reis)achtergrond van mensen met een virusvariant; dit is essentieel voor onderbouwen van internationale reisbeperkende maatregelen
- Epidemiologische weekrapportage: van de 12 hoofdstukken vallen 1 t/m 8, 10 en 12 weg
- Coronadashboard: uitval van data, in ieder geval de data weergegeven onder de kopjes Besmettingen en Kwetsbare groepen
- Surveillance van besmettingen en sterfte in verpleeghuizen en instellingen gehandicaptenzorg valt weg
- Surveillance van het effect van vaccinatie en vaccinfalen is niet meer mogelijk. De eerste effecten zijn te verwachten bij de groepen met de hoogste prioriteit voor vaccinatie (t.w. zij met de grootste ziektelast door COVID-19): de bewoners in verpleeghuizen en thuiswonende ouderen. Onderscheid tussen deze 2 groepen is niet meer mogelijk. Selectie van stammen voor genetische typering van degenen met vaccinfalen en daarmee opsporing van vaccinfalen als gevolg van circulatie van bepaalde virusvarianten is dan niet op te sporen

Contactmonitoring datastroom:

- Contactmonitoring data valt weg: percentage positief per type contact, aantal contacten per index op individueel niveau, tijdigheid van BCO
- Vaccinatiestatus van gemonitorde contacten valt weg: dit biedt zicht op vaccineffectiviteit

Cluster datastroom:

- Geen zicht meer op clusters (geen Cluster SitRep meer mogelijk, geen clusterinfo als basis voor specifieke OMT adviezen)
- Geen zicht op settings waarin verspreiding plaatsvindt; dit valt geheel weg: zie bij Osiris datastroom én cluster datastroom
- Inzicht in clusters wat betreft nieuwe varianten: epidemiologie en uitslag test niet te koppelen

- Selectie voor welke clusters sequencing moet plaatsvinden is niet meer mogelijk

Datum
2 februari 2021

Ons kenmerk
0030/2021 LCI/JvD/rj

Voorwaarden voor livegang

In het belang van de surveillance van COVID-19 en het monitoren van het effect van bestrijdingsmaatregelen en vaccinatie moet het RIVM mee kunnen beslissen over de datum dat het nieuwe systeem live kan gaan. Het RIVM heeft hiervoor de volgende voorwaarden opgesteld:

- Alle datastromen die nu naar het RIVM (Osiris, BCO, clusterrapportage) lopen, zijn geborgd.
- Deze nieuwe datastromen leveren identiek dezelfde variabelen, met alle zelfde kenmerken, vanuit 1 systeem.
- Het RIVM heeft minimaal 2 weken de tijd om het oude systeem naast het nieuwe systeem te laten lopen voor een controle op volledigheid, kwaliteit en nauwkeurigheid.
- Het systeem kent alle mogelijkheden die het huidige HPZone Lite ook kent op het gebied van aanmaken van contacten en het definiëren en aanmaken van clusters.
- Gegevens van eerder uitgevoerde BCO's zijn beschikbaar van zowel de dossiers van indexcases, contacten, contexten, clusters en outbreaks (datamigratie).